

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 17. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Kisebbségvédelmi kezdeményezés – Kövér: az aláírások reményt adnak az őshonos nemzeti kisebbségeknek

A Minority SafePack támogatására összegyűjtött egymillió európai aláírás reményt ad 50 millió őshonos európai nemzeti kisebbségi polgárnak arra, hogy saját szülőföldjén jogkorlátozások nélkül élhesse meg nyelvi és kulturális önazonosságát – mondta Kövér László házelnök pénteken a kezdeményezésről tartott budapesti tanácskozáson. Az Országgyűlés elnöke úgy ítélte meg: az aláírások összegyűjtésével csatát nyertek, a háború azonban akkor nyerhető meg, ha az Európai Bizottság az unió szintjén kötelező érvénnyel kezdeményezi az egyenlő méltósággal élhető élet jogi biztosítékának megteremtését Európa minden őshonos nemzeti kisebbsége részére. Kövér László szerint az Európai Unió közállapotaira utal, hogy csataként és háborúként kell megélni egy olyan jogvédelmi küzdelmet, amelyet szerinte el sem kellett volna kezdeni, „ha az uniót legalább annyira érdekelné az összlakosság tíz százalékának gondja, mint amennyire néhány millió Európába betörő illegális migráns helyzete”. Rámutatott arra is: a magyaroknak „több mint kétmillió gyakorlati okuk” van csatába szállni az ügy érdekében, hiszen 1920-ban minden tíz magyar emberből három fölött „átléptek az államhatárok”, és napjainkban is több mint kétmillió magyar szembesül jogkorlátozásokkal a szomszédos országokban lévő szülőföldjén. A házelnök ugyanakkor egy elvi, európai okot is említett, hangsúlyozva: a kisebbségek jogegyenlősége összeurópai demokrácia kérdése is, amely könnyen biztonsági kérdéssé is válhat, ha az unió nem ad helyes választ rá.

Egyetemegyesítés magyar ellenszélben: elindította a MOGYE és a Petru Maior szenátusa a fúziós folyamatot

Az ősszel kezdődő új tanévet még külön-külön kezdi meg a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) és a román nyelven oktató állami Petru Maior Tudományegyetem, a két felsőoktatási intézmény fúziójára 2019 őszén kerülhet sor. A két egyetem szenátusa szerdán rendkívüli ülésen fogadta el azt a határozatot, mely elindítja az egyesítés folyamatát. A fúzióról szóló határozatot szerdán késő délután a MOGYE szenátusa is elfogadta, az ülésen a magyar tagozat képviselői nem vettek részt. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke szerdán a MOGYE multikulturális jellegének felszámolására, a magyar oktatás meggyengítésére irányuló kezdeményezésnek nevezte a két egyetem fúzióját. „A magyar oktatók és magyarul tanuló diákok érdeke, hogy ne kerüljön veszélybe az orvosképzés. Reméljük, az elmúlt időszakban felgyűlt szakmai érvek és józan hangok a MOGYE vezetőségét is jobb belátásra bírják” – fogalmazott a szövetségi elnök.

Potápi Árpád János: nem dughatjuk homokba a fejünket

Nem szabad a fejünket a homokba dugnunk, gondolkodni kell azon, hogy radikálisan más utat kezdjünk az erdélyi magyar orvosképzést illetően – jelentette ki pénteken Marosvásárhelyen Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. A politikus részt vett az Erdélyi Múzeum Egyesület orvos- és gyógyszerésztudományi szakosztálya tudományos ülészakának díszvacsoráján, ahol köszöntőbeszédet mondott. Ezt megelőzően újságíróknak elmondta: a magyar kormány mindenképpen megoldást fog találni a kialakult új helyzetre, nem fogja magára hagyni a magyar orvosképzést Erdélyben, és mindent megtesz az erdélyi nemzettársakkal, hogy új struktúrát alakítsanak ki, amelyben folytatódhat a magyar nyelvű orvosképzés. Szerinte meg kell fontolni, hogy más intézetben, hogyan lehet megvalósítani a képzést, ehhez azonban minden feltételt meg kell teremteni, és ez nem valósulhat meg egyik napról a másikra.

Dragnea ismét megígérte a vásárhelyi iskolaügy rendezését Orbán Viktornak

Liviu Dragnea, a Romániában kormányzó Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke újabb ismét megígérte Orbán Viktornek, hogy rendezik a marosvásárhelyi magyar tannyelvű Római Katolikus Gimnázium ügyét – jelentette pénteken az Agerpres hírügynökség a pártelnök előző esti televíziós nyilatkozatát ismertetve. Dragnea az Antena 3 hírtelevízióban azt mondta: többször is beszélt telefonon a magyar miniszterelnökkel Románia felvételéről a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetbe (OECD), aminek támogatásához a magyar fél a helyi hatóságok által felszámolt marosvásárhelyi tanintézet újraalapítását szabta feltételül. Felidézte: amikor ez először felmerült (tavaly szeptemberben), arról biztosította Orbán Viktort, hogy Románia megoldja a marosvásárhelyi felekezeti gimnázium helyzetét, válaszképpen pedig Szijjártó Péter magyar külügyminiszter ígéretet tett arra, hogy Budapest támogatni fogja a román OECD-tagságot. Később a román parlament meg is szavazta az iskola megalapításáról szóló törvényt, de amikor ezt alaptörvénybe ütközőnek minősítette az alkotmánybíróság, Magyarország haladékat kért, hogy fontolóra vegye a román OECD-tagság támogatását, amelyet egyetlen tagállam vétója is megakadályozhat. Dragnea azt mondta: Kelemen Hunor RMDSZ-elnök közvetítését kérve újabb telefonbeszélgetést kezdeményezett és folytatott a magyar miniszterelnökkel. „Mivel találtunk egy másik megoldást az iskola megalapítására, hiszen az természetes dolog, hogy megalakuljon az az iskola, néhány napja hivatalosan is tudomásomra jutott, hogy Magyarország most már egyértelműen támogatja Románia felvételi kérelmét az OECD-be” – idézte az Agerpres a PSD elnökét.

Szilágyi: a szakképzés kulcsfontosságú a magyarság jövője és helyben boldogulása szempontjából

A szakképzés kulcsfontosságú a magyarság jövője és helyben való boldogulása szempontjából – jelentette ki Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára a felvidéki Csallóközarányoson, ahol előadást tartott a Középpontban a szakképzés nevet viselő konferencián csütörtökön. Az SZMPSZ által szervezett, kétnapos, szakközépiskolák vezetőinek és pedagógusainak tartott konferencián tartott előadásában Szilágyi Péter felidézte a 2015-ben indult külhoni magyar szakképzés éve program illetve a Miniszterelnökség többi hasonló célirányos programjainak elindítását és célkitűzéseit. „Mindenkire szólunk” – mutatott rá a Miniszterelnökség 2012 óta minden évben indított célirányos programjainak széles skálájáról szólva. A szakképzés éve programról elmondta: annak célkitűzése a külhoni magyar fiatalok szülőföldön való boldogulásának elősegítése s ennek fontos eleme, hogy a fiatalok jó szakmát válasszanak és ahhoz jó képzésben részesülhessenek. Ezzel összefüggésben rámutatott: a felvidéki magyar fiataloknál a szakképző intézmények megválasztásának szempontjai közül az anyanyelvi képzés lehetősége 69 ponttal esik latba a 0-100-as skálán, s rögtön ezt követi a képzéssel való elhelyezkedés esélye.

Szili: hitvallással, közösségi kiállással lehet tenni a szabadságért és a függetlenségért

A hétköznapokban hitvallással és közösségi kiállással lehet tenni a közösség szabadságáért és függetlenségéért – jelentette ki Szili Katalin miniszterelnöki megbízott Léván, ahol beszédet mondott a nagysallói csata 169. évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen. A megemlékezést a Csemadok helyi alapszervezete rendezte a lévai temetőben, az 1848–49-es szabadságharc győztes ütközete és az elesett katonák tiszteletére állított emlékművénél. Beszédében Szili Katalin a magyarság egyik jelképének nevezte az 1871-ben állított emlékművet. Hangsúlyozta: a szabadságharc nemzeti identitásunk egyik fontos alapja, ezért a győzelmek mentén fontos megfogalmazni azt is, hogy az a közösség, amely hisz a nemzet alapeszméjében és össze tud fogni, az tud hosszú távon is megmaradni. „Identitásunk, kultúránk megőrzése a 21. században csakis akkor lehetséges a Kárpát-medencében, ha a nemzet szeretete mentén össze tudunk fogni, együtt tudunk működni és közösen tudunk harcolni ezekért az értékekért” – mondta. Szili Katalin párhuzamot vonva az 1848-49-es szabadságharc történelmi eseményei és a jelen történései között rámutatott: a szabadságért és a függetlenségért a magyarság majdnem minden században megküzdött, és nincs ez másként a 21. században sem, amikor ugyancsak jelen van az életünkben a szabadságért és a függetlenségért folytatott küzdelem.

Megnyílt a Bukovinai székelyek Bácskában című kiállítás Szabadkán

A bukovinai székelyek soha nem felejtették el azt a néhány évet, amelyet Bácskában töltöttek a negyvenes években, és máig őrzik az ott szerzett emlékeket – hangsúlyozta Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár csütörtökön Szabadkán, ahol megnyitotta a Bukovinai székelyek Bácskában című kiállítást. Az államtitkár emlékeztetett arra, hogy 77 évvel ezelőtt ezekben a napokban kezdődött meg a bukovinai székelység betelepítése a Bácska területére. Mint mondta: Jugoszlávia 1941 áprilisának közepén bomlott fel, Magyarország pedig ezt követően foglalta el a Bácskát, a Drávaszöveget és a Muraközt, majd a frissen felszabadult területekre, az elűzött népesség házaiba telepítette be a bukovinai székelyeket. „Ez a kicsiny, mintegy 15 ezres népcsoport új hazára lett a Bácskában és próbált megkapaszkodni. Nem nekik róható fel, hogy ez nem sikerült, hiszen az újabb váltás során, 1944-ben a visszatérő partizánok, illetve a szovjet hadsereg előrenyomulása miatt egyik óráról a másikra el kellett innen menekülniük” – részletezte Potápi Árpád János. A bukovinai székelyek ezt követően szétszóródtak a Dunántúlon, 1945 májusában pedig Bonyhád központtal Dél-Tolnába, Észak-Baranyába és Bács-Kiskun Megye déli részeire telepítették be őket.

Hamarosan a parlament elé kerülhet a nemzeti tanácsokról szóló törvény

Két hónapon belül fogadhatják el a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítását a szerbiai parlamentben – nyilatkozta Hajnal Jenő, az MNT elnöke a Pannon RTV-nek. A jelenlegi összetétel megbízatása november végéig tart. Az őszi esedékes választásokat követően a nemzeti tanácsok már az új szabályok szerint alakulhatnak meg. A szerb kormány egy munkacsoportot alakított ennek kidolgozására. A héten ült össze utoljára ez a testület, hogy véglegesítse a tervezetet. Várhatóan az eddig kidolgozott munkaváltozat a véleményekkel kiegészülve kerül a parlamenti procedúrába. A 21 szerbiai nemzeti tanács 7 pontba foglalta azokat az igényeket, amelyekkel módosítanák és kiegészítenék a tervezetet – fogalmazott Hajnal Jenő. Hozzáfűzte, egyebek mellett a kultúra és a tájékoztatás terén azokat a hátrányokat tették szóvá, amelyek esetében a szerzett jogok csorbulnak. „A nemzeti tanácsok kiemelt jelentőségűvé nyilvánítva egy intézményt eddig azzal a lehetőséggel éltek, ha több nemzeti tanács volt, hogy mind egy-egy tagot küldhettek az igazgatóbizottságba, most pedig a javaslat, hogy a nemzeti tanácsok közösen egy jelöltet állítanak. Tehát itt a szerzett jog csorbul egyértelműen”.

A kisebbségek nyelvén is lehet majd felvételizni az Újvidéki Egyetem Jogi Karán

Diszkrimináció történt nemzeti alapon az elmúlt 3 évben az újvidéki Jogtudományi Karon – ez áll az Újvidéki Fellebbviteli Bíróság jogerős ítéletében a VaMaDiSz kontra Jogi Kar per ügyben. A Vajdasági Magyar Diákszövetség két és fél évvel ezelőtt indított pert a kar ellen, mivel az intézmény a tartományi rendelet ellenére sem volt hajlandó magyar nyelven is lehetővé tenni a felvételi vizsgát. A bíróság most a VaMaDiSz javára döntött. Az Újvidéki Fellebbviteli Bíróság jogerős ítélete arra kötelezi az újvidéki Jogtudományi Kart, hogy az idei, valamint a következő tanévekben magyar nyelven és a többi nemzeti közösség nyelvén is megszervezze a felvételi vizsgát. Emellett a Jogi Karnak nyilvánosan közzé kell tennie magát az ítéletet. Sóti Attila, a VaMaDiSz elnök kifejtette: „a munka nem áll meg. Folytatni kell és egy széleskörű koordinációban, amelyben a VaMaDiSz mellett jelentős intézményeink és szervezeteink kell, hogy részt vegyenek, szerepet vállaljanak le kell bonyolítani a többnyelvű felvételi vizsgát az idei évben és az elkövetkező években. Ezt felügyelni kell, meg kell szervezni a felvételi vizsgák lefordításának a procedúráját és oda kell figyelni arra, hogy a Jogi Kar részéről ez egy becsületesen és tisztán megszervezett többnyelvű felvételi vizsga legyen”.

Kuleba: Ukrajna nem teljesíti Magyarország ésszerűtlen követeléseit

Kijev nem akar Magyarországgal politikai harcot vívni, de Budapest ésszerűtlen követeléseit sem hajlandó teljesíteni – jelentette ki Dmitro Kuleba, Ukrajna állandó képviselője az Európa Tanácsnál (ET) azzal összefüggésben, hogy az új ukrán oktatási törvény nyelvi cikkelye miatt feszültté vált a viszony a két szomszédos ország között. Kifejtette, hogy sem az ukrán, sem a magyar fél nem enged álláspontjából a vitában. „Mi nem félünk ettől a diplomáciai szembenállástól, mert meggyőződésünk, hogy helyesen cselekszünk, nemzetközi kötelezettségvállalásainknak megfelelően” – szögezte le. Dmitro Kuleba véleménye szerint a kétoldalú kapcsolatokban keletkezett feszültség ellenére Magyarország érdekelt Ukrajna biztonságának erősödésében. Utalt arra, hogy az oktatás körül parázsló vita ellenére Budapest nem ellenezte az Oroszországgal szembeni európai uniós szankciók meghosszabbítását. „A biztonságot illetően Magyarország és Lengyelország egyaránt érdekelt abban, hogy Ukrajna magát megvédeni képes, erős állam legyen, szélesebb értelemben mint Európa hatékony keleti védelmi szárnya” – fogalmazott.

Magyar kormánytámogatással felújított óvodákat adott át Grezsa István

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében felújított öt magyar óvodát adott át ünnepélyesen Grezsa István kormánybiztos Beregszászon és környékbeli településeken. A sárosorosziban tartott sajtótájékoztatón Grezsa István elmondta: az óvodafejlesztési program első szakaszában a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség közreműködésével felújított 24 óvodát már korábban átadtak. Mostanra újabb 19 óvoda korszerűsítése fejeződött be, ezek között van a szerdán átadott öt intézmény – tette hozzá, megjegyezve, hogy Kárpátalján összesen mintegy 130 óvoda felújítása és építése szerepel az óvodafejlesztési program két szakaszában, amely a régió valamennyi magyarlakta települését érinti. A kormánybiztos kifejtette, reményei szerint Kárpátalján sikerül mélyreható pozitív változásokat elérni a magyar nyelvű oktatásban és nevelésben a nagyszabású, összesen 4,5 milliárd forint értékű óvodafejlesztési projekt megvalósításának köszönhetően, hiszen széles körben vonzókká válnak a magyar óvodák. „Már most tapasztalható a magyar gyermekintézmények népszerűségének jelentős növekedése nemcsak a Felső-Tisza-vidéki szórványban, hanem a tömbmagyarság által lakott térségekben, köztük a Beregszászi és Nagyszőlősi járásokban is” – emelte ki.

